Lietuvį pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

[illegible] nas geros valios [illegible] privalo dirbti [illegible] darbus. Svar- [illegible] lietuvybės pa- [illegible] i darbas—plati- [illegible] autinės spaudos.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JAN 20 1940 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LIV. METAI. 16 (903) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1940 M., SAUSIO-JANUARY 19 D. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Dėl knygų anglų kalba
Labai plati dirva
Ekonominis Centras
Ranka ranką mazgoja

J. KRŪZĖ

Neseniai Lietuvoje išleista anglų kalba knyga apie Lietuvos liaudies dainas. Dabar Amerikoje keliama mintis išleisti anglų kalba knygą apie Lietuvos ūkinį kūrimąsi ir pažangą. Tai naudingi darbai ir juos reikėtų remti. Kitataučiai nežinos ką lietuviai daro, ką jie padarė, jeigu mes patys nepasakysime jiems suprantama kalba.

Anksčiau Amerikoje žymų vaidmenį Amerikos kultūriniame gyvenime atliko Tėvynės Mylėtojų Draugija, išleisdama visą eilę knygų lietuviams. Dabar sąlygos pasikeitė ir todėl reikėtų organizacijos, kuri rūpintųsi ne tik Amerikos lietuviams, bet ir amerikiečiams anglų kalba išleisti knygų ir žymesnių Lietuvos autorių veikalų. TMD turėtų atjaunėti ir imtis šio naujo darbo.

Šį kartą tokių knygų leidėjai pasitarnautų ne tik lietuviškai kalbantiems Amerikos lietuviams, bet ir angliškai kalbantiems, nes metai po metų Amerikoje priauga daug Amerikos lietuvių jaunimo, kuris lietuviškai nors ir kalba, bet skaityti visai nemoka. Tuo pačiu metu lietuviškos dvasios knygai atsidarytų be galo didelė rinka angliškai kalbančiame pasaulyje.

Atrodo, kad mūsų Ekonominis Centras pradeda atkiusti. Šiomis dietnomis išleidžia ketvirtą savo leidinį. Gerai, gal Amerikos lietuviai pradės geriau įvertinti ekonominius reikalus ir sustiprins mūsų biznierių organizacijas, ypač Vaizbos Butus, kurie iki šiol daugumoje merdėjo. Ekonominis Centras turi be galo didelę dirvą, kuri ne tik kultūrinės naudos neš, bet taip pat ekonominės. Darbštus Ekonominis Centras Amerikos lietuviams gali būti tik naudingas. Todėl jo atgijimą ir užsimojimus sveikiname.

VIENYBĖS skaitytojai, neabejojam, labai norėtų išgirsti apie Ekonominio Centro ateities planus. Jeigu Ekonominio Centro nariai teiktųsi tai padaryti, mūsų laikraščio skiltys visuomet tam svarbiam klausimui atdaros. Prašome.

Mes visuomet tikėjome ir tebetikime, kad jeigu lietuviška visuomenė geriau ekonominiai gyventų, jeigu lietuviai biznieriai sekmingiau bizniautų, jeigu lietuviai daugiau remtų mūsų biznierius, tai visi bendrai daugiau remtų mūsų spaudą ir kultūrinius darbus. Mes taip pat tikime, kad visas biznis su Lietuva turėtų būti lietuvių rankose. Tas galima padaryti tik su Ekonominio Centro pagalba ir stipriai suorganizavus kolonijose lietuvių Vaizbos Butus.

DAR VIENAS DANIJOS LAIVAS NUSKANDINTAS

LISBON, sausio 17 d. — Vokiečių torpedomis nuskandintas Danijos laivas Arendskerk ties Prancūzijos pakraščiais. Įgulą išgelbėjo laivas Paonubraz.

SUSPROGO CHEMIKALŲ DIRBTUVĖ; NELAIMĖJE ŽUVO 2 DARBININKAI

Nitroglicerino sprogimas sudrebino apylinkę net per 70 mylių; langus išdaužė per 20 mylių

GIBSTON, N. J. sausio 18 d. —Vakar rytą įvyko smarkus sprogimas Du Pont de Nemours sprogstančiosios medžiagos dirbtuvėje. Mediniuose pastatuose sprogo šeši tūkstančiai nitroglicerino, kuris čia buvo neutralizuojamas. Vietoje viso pastato liko tik sušalusioje žemėje gili duobė. Sprogimas buvo taip smarkus, kad apylinkėje per 20 mylių išbyrėjo langai ir sudrebėjo namai. Sukrėtimas buvo jaučiamas net už septyniasdešimts mylių. Gyventojai Philadelphia ir Chester apylinkėse anapus Deleware upės manė, kad prasidėjo žemės drebėjimas ir tuoj pradėjo telefonais skambinti policijai ir įvairioms įstaigoms. Netrukus viskas paaiškėjo ir visiems atsakyta, kad įvyko sprogimas Gibbstowne.

Du Ponto sproginių dirbtuvė užima 6,000 akrų plotą ir jose dirba keli šimtai darbininkų. Nitroglicerino valymo skyriuje, dėl darbo pavojingumo, leidžiama kartu dirbti tik dviem darbininkam. Kilus sprogimui nė vienas jų išsigelbėti nesuspėjo. Žuvo darbininkai E. L. Harrison, 30 m. ir E. M. Bundens, 31 m., abu vedę.

Prieš šį, paskutinis sprogimas šiose dirbtuvėse buvo 1916 m., kuomet žuvo 16 darbininkų.

Pasmaugtos žmonos vyras išsisuko nuo mirties

PATERSON, N. J. — Kadangi valstybės prokuroras neįstengė įrodyti, kad Andrius Bulna liepos 16 d. užsmaugė savo žmoną ir paskui išsivežė ją pasivėžinti po laukus, teismas pasmerkė kaltinamąjį kalėti nuo 10 iki 15 metų. Jam gręsė mirties bausmė.

NUSINUODIJO DŪJOMIS

NEW YORK, sausio 17 d.— Stalius L. Parker rastas savo bute nusinuodijęs šviečiamosiomis dujomis, 590 Amsterdam Ave. Jis pasistatė penkias kedes, ant kurių atsigulė, apsivyniojo galvą rankšluoščiais, įsikando guminę dujoms leisti žarną ir amžinai užmigo.

GRĄŽINA RASTĄ DEŠROJE ŽIEDĄ

RICHMOND, Va. — Banko tarnautoja Elzbieta Leaf, valgydama importuotą dešrelę, rado vedybinį žiedą. Iš importerio sužinota, kad dešra pargabenta iš Danijos ir kad dirbęs eksporto dešrinėje mėsininkas pražudė savo vedybinį žiedą prieš du metu. Dabar jam tas žiedas grąžinama.

VILNIUJE VEIKIA 700 PRAMONĖS ĮMONIŲ

VILNIUS. — Pagal Draudimo Nuo Nelaimingų Atsitikimų Kasos surinktus duomenis, Vilniaus mieste veikia 700 pramonės įmonių. Apie 2/3 tų įmonių yra smulkios. Kiekvienoje tokių įmonių dirba nuo 2 iki 7 darbininkų.

VOKIETIJOS BUKLĖ SUNKĖJA

LONDON, sausio 18 d. — Kalbėdamas vakar Anglijos parlamente Karo Ekonomijos ministras Ronald H. Cross pareiškė, kad dabartinis karas lėtai, bet tikrai klupdo Vokietiją ant kelių.

Ministro Cross pareiškimas buvo daug reikšmingesnis, negu laivo Graf Spee susprogdinimas, ar Courageous ir Royal Oak netekimas.

Per puspenktus karo mėnesius, sako Cross ,sudaryta toki prekybos susitarimai ir taip sustiprinta jūru jėga, kad Vokietijos industrija tikrai smaugiama ir kad priešas tokiose pat ekonominėse sunkenybėse, kaip kad buvo po dviejų metų pereitame kare. Anglija mano, kad jos laivyno sudarytas Vokietijos prekybai smūgis yra nemenkesnės reikšmės už Hindenburgo linijos pralaužima 1918 m.

Vienok šis pasisekimas Anglijai atsiėjo daug sunkiau, negu buvo pereitame kare, sako Cross. Dabar, kad sulaikyti Vokietijos veržimąsi užvaldyti visą Europą, turime tiktai vieną frontą Prancūzijos pasienyje, kur pilnai apginkluotų vyrų milijonai laukia paliepimo pulti priešą už stiprių įsitvirtinimų. Gi Vokietija dabar techniškai yra daug stipresnė, negu buvo pereitame kare, tik jos kantrybė jau išsekusi, nes dar prieš karą su lenkais jos gyventojai buvo verčiami atsisakyti daug patogumų ir net pilno maisto, kuomet buvo varoma "Armotos pirmiau už sviestą" politika.

ĮSTAIGOS I VILNIŲ KELSIS PAGAL GRIEŽTĄ PLANĄ

KAUNAS. — Pranešama, kad valst. įstaigos į Vilnių pradės keltis šių metų gegužės mėn. Jos bus keliamos palaipsniui, pagal griežtai išdirbtą planą. Manoma, kad rudenį visos svarbesnės įstaigos jau bus persikėlusios. Pirmoje eilėje manoma kelti susisiekimo ministeriją ir dalį universiteto.

SUSPROGO BELGŲ LAIVAS

LONDON, sausio 18 d. — Belgijos prekybinis laivas Josephine Charlotte užvažiavo ant povandeninės minos ir susprogo netoli pietrytinių Anglijos krantų. Žuvo keturi laivo tarnybininkai. Kitus išgelbėjo anglų laivas. Josephine Charlotte buvo 3,422 tonų įtalpos.

SULAIKĖ 26 AMERIKIEČIUS

STOCKHOLM, sausio 17 d. — Vokietijos karo laivai sulaikė Baltijos jūroje švedų laivą Birger Jarl, 761 tono talpos, su 26 amerikiečiais, vykstančiais iš Vindavos į Ameriką per Stockholmą. Viso laive buvo 50 keleivių. Laivas nuvežtas į Vokietijos uostą Swinemunde. Sakoma, kad amerikiečiai bus nuvežti į Švediją, iš kur galės keliauti į Ameriką.

PRAŠO NESIVĖLUOTI SU PAGALBA SUOMIJAI

PARIS, sausio 18 d. — Suomijos armijos vyriausias vadas maršalas Mannerheim pareiškė laikraščio Paris-Soir reporteriams, kad Suomija pasiryžusi sunaikinti viską savo šalyje, jei teks ją atiduoti Sovietams.

Maršalas Mannerheim sako, kad suomiai kariauja dabar vienas prieš penkiasdešimtį ir kad sunku bus išsilaikyti visuomet, jei neateis iš svetur pagalbos. Tą pareiškimą reikia suprasti taip, kad jei Suomijos užtarėjai neatsiųs pagalbos ūmu laiku, tai paskui gali būti pervėlu.

"Mūsų atodaira, pasiryžimas ir begalinis žmonių narsumas sulaikė laukinias užpuolikų gaujas, bet prašau neužmiršti, kad mes mušamės prieš jėgas 50 kartų didesnes už mus," — sako maršalas Mannerheim.

"Tiesa, mes mušimės iki paskutinio senelio ir kūdikio. Mes išdeginsime savo miškus, sugriausime miestus, kaimus ir industrijos įstaigas ir paliksime priešui tik tuščią, gamtos prakeiktą šalį."

SMARKUS SPROGIMAS LONDONE

LONDON, sausio 18 d.— Šiadien sudrebino visą miestą sprogimų eilė miesto šiaurėje. Susprogo parako dirbtuvės Royal Gunpowder Factory prie Waltham Abbey. Sprogime žuvo 15 asmenų ir sužeista per 50. Sugadinta daug namų per dvi mylias nuo sprogimo vietos.

MIŠKUOSE DIRBA 15,000 DARBININKŲ

KAUNAS. — Prasidėjus šalčiams, miškuose išplėsti kirtimo darbai. Miškų Departamento duomenimis, dabar visoje Lietuvoje miškuose dirba apie 15,000 darbininkų. Vilniaus krašte miškų kirtimas taip pat pradedamas išplėsti.

Be to, prie miško medžiagos transporto dirba daug mažažemių su savo vežimais ir arkliais.

Nežiūrint tokio didelio dirbančių skaičiaus, miškuose dar daug reikia darbininkų ir jie vis priimami.

VOKIEČIAI STEIGIA LENKAMS UTĖLJŲ NAIKINIMO STOTIS

BERLIN, sausio 18 d. — Dėl apsivalymo reikmenų stokos Varšuvos gyventojus apniko utėlės, kurių naikinimui vokiečiai įsteigė mieste keletą stočių. Iki šiol 700,000 varšuviečių įskiepinta nuo tifo. Kadangi tifą ir kitas ligas išnešioja daugiausia utėlės, visi gyventojai turės priverstinai lankytis į tų parazitų naikinimo stotis apsišvarinti.

ANGLIO VEŽĖJŲ STREIKAS

NEW YORK, sausio 17 d.— Sustreikavus anglio išvežiotojams, mieste jaučiamas didelis kūro trukumas. Gaunama tik 50% anglio, kas šiomis gana šaltomis dienomis sudaro gyventojams daug nemalonumo. Anglio pristatytojų pirmininkas Dan M. Rugg sako, kad vos tik 10-ta sunkvežimių dalis važinėja mieste anglį.

Tikimasi, kad streikas netrukus baigsis.

SOVIETŲ ARMIJA TRAUKIASI ATGAL ŠALČIAI KLIUDO RUSAMS KARIAUTI

Sužeisti kareiviai pirmiau sušala, negu susilaukia kokios pagalbos

COPENHAGEN, Danija, sausio 18 d. — Vėliausiomis laikraščio Berlingske Tidende žiniomis šiaurinė Sovietų armija, turinti 40,000 kareivių, skubiai traukiasi iš Suomijos teritorijos, neturėdama vilties išsilaikyti per žiemą Salla fronte.

Ankstesnėse žiniose buvo sakoma, kad Raudonoji Armija ruošiasi dideliai ofensyvai (puolimui) šiame fronte. Vėliau pasirodė, kad tik nedidelis, apie 400 kareivių būrys, puolė suomius, kad uždengti visos armijos traukimąsi atgal. Tą puolimą suomiai lengvai atmušė.

Besitraukiančią armiją smarkiai veja narsieji suomiai, darydami paskutinėms armijos dalims nuostolių.

Iš Helsinki skelbiama, kad suomių armija varo rusus atgal iš Salla fronto, kur šalčiai taip dideli, kad sužeistieji kareiviai sušala pirmiau, negu jiems spėjama suteikti pagalba. Ši rusų armija buvo pasiryžusi prasimušti per Kemijarvi ir Rovaniemi į Botnijos pakraščius, kad sustabdyti gabenamus suomiams savanorius ir maistą. Tasai planas rusams nepasisekė.

DIDELI ŠALČIAI LIETUVOJ

KAUNAS, sausio 16 d. — Lietuvoje vėl grįžo šalčių banga. Temperatūra siekia -34.5 laipsnius Fahrenheito.

Užbaigta ir atidaryta Rekyvos elektros stotis (netoli Šiaulių).

Steigiama įstaiga ryšiams su Amerikos lietuviais palaikyti ir stiprinti.

ATŠAUKIAMI GASOLINO EKSPERTAI

WASHINGTON, sausio 18 d. — Besibaigiant šios šalies susitarimui su Japonija dėl prekybos, vyriausybė atšaukė iš Japonijos savo inžinierius, kurie kartu su Japonijos ir Sovietų ekspertais vedė milžiniškas dirbtuves gaminančias aukštos rūšies gasoliną lėktuvams.

Vienos žibalo bendrovės pirmininkas sako, kad jo bendrovė yra pastačiusi už du milijonu dolerių gasolino gaminimo dirbtuvę Japonijoje ir tokią pat Rusijoje, kuriose vadovauja ekspertai amerikiečiai. Jei prekybos sutartys nebūs atnaujintos, žibalo bendrovėms pasidarys daug nuostolių.

ANGLIJA NEĮSILEIS AMERIKOS TABAKO

LONDON. — Anglijos tabako gamintojai, prisitaikydami valdžios reikalavimams, sustabdė tabako importavimą iš Amerikos.

Sakoma, kad pagaminto tabako Anglijai užteksią pusantrų metų laikui. Jis būsiąs maišomas su turkų ir Balkanų tabaku.

Daugiausia tabako buvo gabenama į Angliją iš Virginia valstybės. 1937 metais Anglijai parduota iš čia už 70,300,000 dol. tabako.

ANGLIJA ATMETĖ J. V. PROTESTĄ

LONDON. — Anglijos vyriausybė, atsakė į Jungtinių Valstybių griežtą protestą už laiškų ir pašto siuntinių sulaikymą ir atidarinėjimą. Savo atsakyme Anglija pateisina tokią pašto kontrolę.

Jungt. Valstybių vyriausybė pasiuntė Anglijai gruodžio 22 d. notą, kurioje buvo įrodoma, kad Anglijos elgesis, sulaikant neutralius laivus ir peržiūrinėjant pašto siuntinius ir laiškus, lyginasi cenzūravimui, kas priešinga Hagos konvencijos 1907 m. susitarimams.

Anglijos vyriausybė teisinasi, kad pašto sulaikymas ir peržiūrėjimas nėra jokia cenzūra, nes laiškai ir laikraščiai nekonfiskuojami ir žinios neišbraukiamos, tik ieškoma karo kontrabandos, kuri konfiskuojama, kad nepakliūtų Vokietijai.

Anglai sako, kad jei Jungt. Valstybės pripažįsta Anglijai teisę konfiskuoti adresuotus į Vokietiją pašto siuntinius, jei juose randami, pav. deimantai, tūkstančio dolerių banknotai, ar kitokia kontrabanda, už kurią Vokietija gali pirktis ginklus karui, tai negali protestuoti ir už laiškų ir raštų peržiūrėjimą, nes anuose gali būti daug kontrabandinio turinio.

PRAŠO PAGALBOS KAREIVIŲ MOTINOMS

OTTAWA, Canada. — Kanados Konservatų Partijos vadas Robert James Manion atsišaukė į vyriausybę, reikalaudamas paramos toms motinoms, kurių sūnūs išėjo į karą aukoti gyvybę, palikdami motinas be aprūpinimo. "Aš reikalauju," sako Manion, "kad ši dėmė būtų skubiai nuplauta nuo Kanados reputacijos."

IR MASKVOJE ŠALTA

MASKVA. — Jei miršta nuo šalčio Sovietų kareiviai Suomijos snieguose, tai kalti dideli šalčiai. Tik negeriau jaučiasi ir rusai gyvenantys Maskvoje, kur šiomis dienomis šalčai siekia 40 laipsnių Far. ar Cels. žemiau zero.

DIDELI ŠALČIAI NEW YORKE

NEW YORK. — Šiomis dienomis miestas kenčia nuo šalčio, kuris siekia 12 laipsnių Fahrenheit (-11 C). Be to, gyventojus kankina smarkūs vėjai. Laukiama dar didesnių šalčių ir sniego, kurio čia dar labai mažai.

Naujosios Anglijos dalyse, palei Didžiuosius Ežerus ir viršutiniame Mississippi klonyje šalčiai siekia net 34 laipsnius Fahrenheit žemiau zero (-37 Cels.).

Vilniuje bus stiklo fabrikas

VILNIUS. — Miesto savivaldybė baigė pasiruošimą netrukus paleisti į darbą nuosavą stiklo fabriką, kuris 8 mėnesius išbuvo be darbo.

Profesorius M. Biržiška.— Naujai paskirtas Vilniaus Universiteto rektorius.

VILNIAUS UNIVERSITETAS VEIKIA NORAMALIAI

VILNIUS, sausio 16 d. — Vilniaus universitetui pradėjus normaliai veikti išrinktas rektoriu prof. Mykolas Biržiška.

Vilniaus krašte užregistruotas 73,371 ne Lietuvos pilietis.

TABAKO GAMYBA LIETUVOJE

VILNIUS. — Tabako pramonė ligi šiol Lietuvoje tebėra privačių fabrikantų rankose, kurie, sudarydami sindikatus, savo nuožiūra reguliuoja tabako rūšis ir kainas. Iš užsienių kasmet įvežama tabako žaliavos už apie 3 milijonus litų. Anksčiau nemaža tabako augindavo ir vietos gyventojai, ir užaugdavo neblogos rūšies tabakas. Tik importiniam tabakui įsigalėjus, vietinė gamyba buvo apleista.

Vilniuje yra gerai įrengtas nemažas valstybinis tabako fabrikas, kuris jau paleistas į darbą ir su viena tik darbininkų pakaita galės pagaminti apie 60 nuoš. viso Lietuvai reikalingo tabako gaminių, o su dviem pakaitomis galės patenkinti visos Lietuvos tabako pareikalavimą. Manoma, kad nuo šiol bus daugiau dėmesio kreipiama ir į namie auginamą tabaką, kuris bus gerinamos rūšys ir su augintojais bus sudaromos sutartys, panašiai kaip yra su cukrinių runkelių augintojais.

LIETUVOJE GAMINAMOS DIRBTINOS KALĖDŲ EGLAITĖS

KAUNAS. — Uždraudus Kalėdų eglaitėms naikinti geriausias eglaites šiemet bus sutaupyta keli šimtai tūkstančių miško prieauglio. Bet pasirodė, kad ir Kalėdų šventės nuo to draudimo nė kiek nenukentėjo, nes gyventojai susigalvojo pasidaryti eglaites iš eglošakių, ir eglaitės yra taip gražiai padaromos, kad sunku nuo tikrų eglaičių atskirti.

VILNIUJ NEDRAUDŽIAMA VAIKŠČIOTI NAKTIMIS

VILNIUS. — Keliolikai Vilniaus lietuvių studentų per Vilniaus kraštui remti komitetą suteiktos stipendijos po 100 lt. mėnesiui.

Patiriama, kad bus išleista banknotų, kuriuose bus atvaizduoti Lietuvos sostinės Vilniaus grįžimo svarbiausieji vaizdai.

Į Vilniaus ligonių kasas būsią priimta apie 30 gydytojų.

Per Kalėdų šventes iki Naujų Metų Vilniuje leista vaikščioti per kiaurą naktį. Bendrai, nuo gruodžio 16 d. Vilniuje draudžiamasis laikas bėra nuo 11 val. vakaro iki 4 val. ryto.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

KĄ BERLYNAS SAKO APIE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Mes Amerikoje dažnai girdime apie "įtakos sferą" ir "interesų zonas" Europoje. Kai apie jas kalbama, dažnai minima ir apie Lietuvos patekimą į vieną ar kitą "įtakos sferą". Tokį patekimą į vieną ar kitą zoną Amerikoje priimta suprasti šitaip: įtakos sfera yra valstybė ar valstybių grupė, kuri noromis ar nenoromis patenka į vienos didelės valstybės politikos akiratį, bet jeigu kalbama apie "interesų zoną", tai suprantama, kad valstybė patenka į tam tikrą vienos ar kitos didesnės valstybės ekonominių interesų zoną. Kad valstybė patekusi į "įtakos sferą" privalo klausyti savo kaimyninės valstybės ir savo politiką derinti pagal didesnės valstybės reikalavimus. Valstybė patekusi į "interesų zoną", privalo palaikyti ekonominius santykius tik su ta didesne kaimynine valstybe, į kurios interesų zoną ji pateko. Šiaip ar taip žiūrint "zonos" ir "sferos" ar jos būtų politinės ar ekonominės, Amerikoje suprantama kaip netiesioginė svetima diktatūra, kuri dalinai sudaro didelio pavojaus mažesnės valstybės nepriklausomybei.

Kalbant apie Lietuvą įdomu pastebėti ką Vokietija sako tuo klausimu. Vokiečių atsakinguose sluoksniuose pareiškiama, jog interesų linija tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos yra galutina ir pastovi tik buvusios Lenkijos teritorijoje. Už buvusios Lenkijos ribų tokios linijos tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos nesama.

Turint galvoje, kad interesų linija egzistuoja tik buvusios Lenkijos teritorijoje, darosi vis aiškesnis faktas, jog kitos valstybės, esančios tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, abiejų pastarųjų galybių pripažįstamos kaip nepriklausomos ir laisvos valstybės.

Atsakinguose vokiečių sluoksniuose todėl nurodoma, jog visiškai klaidinga esą manyti, kad, pavyzdžiui, Lietuva yra toje ar kitoje "interesų zonos" pusėje, nes ši zona pasilieka aiškiai tiktai buvusios Lenkijos teritorijos ribose.

Ta proga vokiečių atsakinguose sluoksniuose rieškiama vilties, jog Lietuva, kaip nepriklausoma valstybė, dėl savo nepriklausomybės niekuomet neturės pagrindo ta ar kita prasme susirūpinti. Glaudesnis bendradarbiavimas su vienu ar kitu didžiuoju kaimynu galįs būti grindžiamas tam tikromis geografinėmis, istorinėmis ar ekonominėmis remiscencijomis. Vokietijos galvosena tuo atžvilgiu esanti visiškai realistinė. Lietuvos nepriklausomybė galinti būti naudinga kaip Vokietijos, taip ir Sovietų Sąjungos interesams.

SPAUDOS APŽVALGA

"Padėtis tik laikina"

"Koeningsberger Aligemeine Zeitung" rašydamas apie Lietuvos perspektyvus sako, kad:

"Lenkų spauda, kuri gali pasirodyti dėka lietuvių geraširdiškumo, palaiko nusistatymą, kad dabartinė padėtis esanti 'tik laikina,' kuriame atsispindi nuotaika, kuri viešpatavo Lenkijoje prieš karui prasidedant. Tas nusistatymas aiškiai įrodo, kad lenkai iš katastrofos dar nieko nepasimokė, o ir toliau nori būti neramumą keliąs Europoje elementas. Lenkų nusistatymas dar dabar patvirtina, kad Vokietija teisingai, **kovodama** prieš lenkų puikybę."

Bet vis dėl to yra lenkų, kurie realiai žiūri į dabartinę padėtį.

Ieško barniams medžiagos

"Lietuvos Žinios" pyksta, kad "Lietuvos Aidas" plačiai paminėjo gruodžio 17 d. perversmo Lietuvoje sukaktį. Žinios teigia, kad Lietuvos tautininkai visą laiką kalbėjo apie tautos vieningumą, konsolidavimą jėgų ir bendradarbiavimą. Dabar, esą, kai jau pradėtas vykdyti konsolidavimas "Lietuvos Aidas" staiga "išgalvojo žaisti pavojingą tautai ir valstybei žaidimą," kuris gali krašte sukelti nesantaiką.

Mums atrodo, kad paminėti įvykusio įvykio fakto sukaktį plačios pasaulėžiūros žmonėm, nėra ir negali būti baubu sudarančiu pavojų net "tautai ir valstybei." Taip tik gali galvoti žmonės, kurie pratę patys semti nesantaikai medžiagas iš praeities.

Kalbėti dabar apie pavojų tautai dėl tokio paminėjimo jau savaime skiepija nesantaikos sėklą. Norintį ką nors mušti visuomet galima rasti lazdą, tačiau šiuo neramumų ir netikrovės metu Lietuva turėtų ne iš praeities semti medžiagą barniams, bet ieškoti priemonių pagreitinti progresą ir sustiprinti valstybę tautiniai, kultūriniai ir ekonominiai.

"Neveltui žiūrėjo į Vilniaus pusę"

Vokiečių "Leipziger Neueste Nachrichten" sako, kad šiandien lietuvių Vilniaus svajonė išsipildė. Geležinis Vilkas, kurį lietuvių vaikai prie sienos pastatė, ne veltui žiūrėjo į Vilniaus pusę.

ILGIAUSIAS TILTAS EUROPOJE

Ilgiausias tiltas yra virš geležinkelio per Storstromą — jis jungia Danijos Zeeland salą, ant kurios yra Kopenhagos miestas, su Falster sala. Tiltą atidarė Danijos karalius 1937 m. rugsėjo m. Tilto ilgumas — 3 kilometrai su geru galiuku. Tiltą pastatė britai rangovai, panaudojo 30,000 tonų plieno.

Didžiausias tiltas pasaulyje yra Kalifornijoje San Francisco — Oakland tiltas, apie pusseptinto kilometro ilgumo virš vandens, kuriuo plaukioja laivai — visas tilto ilgumas siekia 13 kilometrų. Tikrenybėje, tai yra keli tiltai, sujungti į vieną — atremti į salas, kurias jungia.

LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOS ANGLŲ KALBA

Šiomis dienomis Lietuvoje išleista angliškai knyga "Old Lithuanian Songs." Tai bene bus pirmoji knyga išleista anglų kalboje iš lietuvių kultūrinės srities. Lietuvių liaudies dainas į anglų kalbą išvertė kurį laiką buvęs Vytauto Didžiojo universiteto anglų kalbos lektorius Adrianas Patersonas, kuris šį gražų vertimą dedikavo savo motinai.

Plačią įžangą parašė dabartinis anglų kalbos Vytauto D. u-to anglų kalbos lektorius Martynas Lingsas. Toj įžangoj autorius labai įdomiai nagrinėja mūsų liaudies dainų kilmę, susiedamas ją su visos priešistorinės Europos folkloristika ir mitologija. M. Lingsas randa labai daug bendrų dalykų, kurie pasitaiko daugelio Europos ir net Azijos tautų dainose: pav., gyvybės medis, saulės, mėnulio, žvaigždžių suasmeninimas, griaustinis ir kt. Kartu jis konstatuoja, kad lietuvių liaudies dainos turi ir kai kurių specifiškų dalykų, kurių nėra kitų tautų dainose. Autorius primena taip pat, kad lietuvių kalba yra pati iš visų gyvų likusių Europos kalbų artimiausia sanskritui. Apskritai, M. Lingso platoka įžangėlė parašyta įdomiai ir originaliu požiūriu tos dainos vertinamos.

Trumpą įžangėlę parašė ir pats knygos vertėjas Adr. Patersonas, kuris jau pačioj pradžioj pastebi, kad lietuvių liaudies dainos esančios neabejotinai senos ir aukštai intelektualės dvasios kūrinys (ancient and highly intellectual aristocracy).

Viso leidiny sudėtos išverstos 47 lietuvių liaudies dainos. Pradžioj pačios mūsų laikomos seniausiomis dainomis, o toliau kitos, vėlesnės. Pirmoji yra "Mėnuo vedė saulužę ankstų pavasarėlį." Angliškam vertime štai kaip jos pirmas posmas skamba:

"Moon took to be his bride
Sun in the first spring tide."

Neblogiau išverstos ir kitos mūsų dainos. Štai kaip atrodo angliškame vertime populiari mūsų Mažosios Lietuvos liaudies daina "Išbėg, išbėg du žvejytėliu iš Rusnės kiemo..."

"From Rusne's town
two young fishermen
sailed forth, did sail forth.
They cast, they did cast
in to ocean vast
delicate tackle.
and they did get
in catch double net
a sea calf, a sea calf." ir t.t.

O štai mūsų gražioji dainelė "L a k š t i n g a l ė l ė, gražus paukšteli..."

"Nightingale,
beautiful bird,
why this morn early
hast not twittered?
How this morn early
had I twittered?
My nest was destroyed
by the shepherd." ir t.t.

Panašiai gražiai išverstos ir beveik visos kitos dainos, nors reikia pasakyti, kad dainų vertimas yra pats sunkiausias vertimas. Matyt, vertėjas Adr. Patersonas tikrai atsidėjęs dirbo ilgą laiką.

Tą darbą be vieno kito mažo netikslumo jam visai gražiai pasisekė atlikti. Turim būti vertėjui dėkingi, kad jis ryžosi atlikti tokį sunkų ir mūsų tautai naudingą darbą.

Šios lietuvių liaudies dainos pilnai tinka ir pasiųsti dovanoms savo užsienio angliškai kalbantiems draugams.

L. Ž.

TRUMPAI IŠ LIETUVIŲ KOLONIJŲ GYVENIMO

BROOKLYN, N. Y. — SLA nominacijų rezultatai jau suskaityti tapo su pereitos savaitės pabaiga. Speciali trijų žmonių komisija iš J. Ambraziejaus, P. Bukšnaičio ir J. Stilsono balsus skaitė. Visi senieji organizacijos viršininkai pateko į savo pirmąsias vietas. Nominacijų rezultatai bus paskelbti SLA organe Tėvynėje.

WORCESTER, Mass. —Vienas iš didžiausių parengimų čia buvo suruošta, tai Naujųjų Metų sutikimo vakarienė-balius Piliečių klubo salėje, 12 Vernon St. Žmonių tą vakarą perėjo per vieną tūkstantį.

Vietos didesnės draugijos su naujųjų metų pradžia pasirodė gražiai su aukomis Vilnijos krašto parėmimui. Tikimasi, kad ir visos kitos draugijos paseks, ir pagal savo išgales paaukos Vilniaus reikalams, kurie visus vienodai liečia.

AMSTERDAM, N. Y. — Nors čia sakoma, kad kolonija yra lietuviškiausia, bet lietuvių spaudoje mažokai pasirodanti. Berods, jaunimo tarpe yra žmonių, kurie moka savo plunksnas gerai valdyti. Nežinia, gal reikėtų senesniųjų paraginimo.

CLEVELAND, Ohio. — Vietos lietuvių judėjimą bene daugiausiai išjudina čia einantis Dirvos savaitraštis. Tai lietuvybės centras ir visų darbų pradžia. Pats savaitraščio redaktorius p. K. Karpius imasi daugiausiai iniciatyvos. Ypačiai daug malonumo suteikė draugiškumo atžvilgiu Dirvos surengtas Naujųjų Metų sutikimas, kuriame dalyvavo visų pažiūrų žmonės.

WATERBURY, Conn. — Paskutiniu laiku vietinis jaunimas daugiau įsiterpia į lietuviškus darbus. Prie to privedė jaunimo būrelių ir chorų veikla. Per dainą galima daug nuveikti ir pritraukti mases žmonių.

NEW BRITAIN, Conn. — Nuo sausio 8 dienos čia pradėjo veikti antro pusmečio lietuvių kalbos mokykla, kurioje pamokos dėstomos sykį savaitėje po dvi valandas. Kalba ir lietuvių istorija dėstoma anglų ir lietuvių kalbomis, tad visiems yra lengvai prieinama ir suprantama. Kursai nemokami, nes pamokas dėsto lietuvybei pasišventę žmonės.

Visu smarkumu atsišaukta į vietos kolonijos lietuvius, kad tėvai savo vaikus leistų į šią mokyklą. Savoji kalba mokėti yra būtinas reikalas. Mokykla yra kultūros ir mokslo įstaiga, kuri verta pagarbos ir paramos.

Klajojantis koresp.

BERAŠTIS PAŠTO VIRŠININKAS

Bretanijoje, šiaurės Prancūzijoje, Leroc kaimo pašto viršininkas yra beraštis. Kad nesupainiotų laiškų, jis išdėsto juos ant stalo, ir patys adresatai išsirenka savo laikraščius... Tokia sistema buvo patenkinti kaimo gyventojai — bent nesiskundė; o tas pašto viršininkas tarnauja toje vietoje 30 metų!

—Vyriausybė paruošė karo pabėgėliams tvarkyti įstatymo projektą, pagal kurį numatoma įsteigti atbėgėlių tvarkymo komisarijatą, o nedrausmingiems atbėgėliams koncentracijos stovyklą, kur jie galėtų būt panaudojami darbui.

Amerikos žydų spauda apie Lietuvos žydus

Iš savaitraščio "The American Guardian" gruodžio 1 dienos numerio Arėjo Vitkausko straipsnį "Persecution of Jews by State of Lithuania Denied" išsispaudino šie žydų laikraščiai:

Vienintėlis Ohio valstybėje žydų dienraštis (žydiškai) "Žydų Pasaulis" gruodžio 19 numery, (išeina Cleveland, O.).

Vienintėlis Michigan valstybėje einąs žydų laikraštis (savaitraštis) angliškai "The Detroit Jewish Chronicle and the Legal Chronicle" gruodžio 22 numery. Šis laikraštis tą straipsnį įdėjo redakciniame puslapyje, rėmeliuose.

Vienintėlis Ispanijos žydų laikraštis (savaitinis), sefardiečiams, "La Vara," (išeina New Yorke) — gruodžio 22 numery, angliškame skyriuje. (Redaktorius vedėjas šio laikraščio rašo Arėjui Vitkauskui: "We are glad to notice from your statement that it was a misunderstanding and that our compatriots will continue to enjoy liberty and freedom in your country. —Albert J. Torres").

Savaitinis angliškas žydų žurnalas "The Advocate," gruodžio 22 numery.

IŠ GUDŲ VEIKIMO VILNIAUS KRAŠTE

Lietuvos gudų (baltgudžių) veikėjas, Gudų Veikimo Centro Lietuvoje pirmininkas ir gudų naujai įsteigtos progimnazijos direktorius kun. A. Stankevičius pasikalbėjime su spauda pareiškė, kad per 20 metų gudai Vilniaus mieste ir krašte neturėjo jokios gudų mokyklos. Lenkai jų vaikus vertė lankyti lenkiškas mokyklas. Turtingesnieji gudai visi esą sulenkinti. Lenkams okupavus Vilniaus kraštą buvo kelios gudų organizacijos, bet vaivada Bocianskis visas jas uždarė. Dabar į Vilnių atkeltas iki tol Kaune veikęs Gudų Veikimo Centras Lietuvoje. Šioje organizacijoje sutelpa visi gudai — ir pravoslavai, ir katalikai. Atbėgusių iš Sovietų užimtų sričių turi ir gudai, viso 340, dauguma gudų inteligentai, Gauna iš lietuvių komiteto paramą, už ką gudai lietuviams esą labai dėkingi. Čia gudai turi nuosavą spaustuvę ir knygyną, išleidžia savo laikraštį "Krynicą" (Šaltinį), pradėtą leisti prieš 20 m. dar Petrapilyje ir paskutiniais metais lenkų valdžios kelis kartu uždarinėtą ir konfiskuotą. Prie Gudų Mokslo Draugijos yra jų muziejus ir biblioteka, kuri leidžia neperiodinius spausdinius. Dar yra gudų religinio turinio knygų leidykla. Savo bažnyčios Vilniaus gudai neturi, per 18 metų buvę priimti Vilniaus lietuvių įnamiais į šv. Mikalojaus bažnyčią, kurią ir lietuviai vieną teturėjo. Dabar gudai nori, kad ateityje jiems būtų mokyklos atskiros nuo lenkų.

POLICININKAS SU MONOKLIU

Londono gatvėje Old-Kin, Westminsterio kvartale, budi aukštas policininkas su monokliu. Pasirodo, kad tai esama savanorio advokato S. Rioso. Jam tenka patikrinti ar gerai užrakinti vakare tos gatvės namai. Riosas tą darbą atlieka visai rūpestingai, podraug patikrindamas ir savo paties namų užraktus.

—Nuo gruodžio 15 d. Vilniaus miesto Lietuvos piliečiams pradės išdavinėti vidaus pasus.

1895 1939

DABAR GALĖJE!

TIKRAI GALUTINAS KAINU NUMAŽINIMAS
Mes Pasitraukiam Iš Biznio

UŽSIDAROME VASARIO 9TA

IŠPARDAVIMAS DAROMAS PAGAL DEPARTMENT OF LICENSES LEIDIMO NO. 317351. DUOTO SAUSIO VIENUOLIKTĄ DIENĄ, 1940 M.

SUITS • OVERCOATS • TOPCOATS
FORMAL WEAR • SUMMER WEAR
Galutinai Nupiginta

$21.90 PIRMIAU $40
$24.90 PIRMIAU $45
$27.90 PIRMIAU $50

"NEEDLECRAFT" DRABUŽIŲ KAINOS IRGI NUMAŽINTOS

ŠIOS KAINOS NEAPIMA DRABUŽIŲ PERTAISYMUS

Simon Ackerman Clothes INC.

212 Fifth Avenue, kampas 26 Street, 1364 Broadway, netoli 36 Street
146 Canal Street, Man. Bridge Plaza.
Užeikite taip pat: 1115 Broadway, kampas 25 Street (12-tam aukšte)

DURYS ATDAROS NUO 8:30 VAL. RYTO IKI 10 VAL. VAK.
Jūs galite nusipirkti SIMONO ACKERMONO rūbus tik SIMONO ACKERMANO krautuvėse . . . ir nei vienoj kitoj vietoj

VIENYBĖ

Volume Four — BROOKLYN, NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 19, 1940 — Number One

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukšnaitis

The only satisfaction I get out of editing VIENYBE's English Page is in knowing that somewhere, someone really likes to read the darn thing. And the only way I can find out whether there is any such person, is by neglecting to publish the page for a week or longer, until someone indignantly writes in to ask what happened to our English page. Significantly, the wait for such reassuring letters becomes longer and longer with each succeeding break in the sequence of our appearance.

It must be that I'm slipping. Old age is creeping up on me. The old zip just isn't there any longer. The "Boy Wonder" has become "Old Ironhead". Don't be misled by the photograph which leers at you on the top of this column. It was taken four and one half years ago, when this column first made its appearance on this page in this same place. We must face the facts. I am thirty years of age. My forehead is rapidly getting higher. What hair I have left is inexorably turning a greyer shade.

And that isn't all. No longer is it possible for me to barge around all evening to find color and information for my stuff and then sit at my desk, pounding out my impressions and recollections on my typewriter. If I get to bed after four or five o'clock in the morning these days I invariably feel somewhat tired and sleepy the next day, particularly if it is necessary for me to awaken at seven. The old grey matter just isn't as youthful and exuberant as it once was.

And then there is the problem of my tummy. It actually is beginning to compare favorably with the thickness and size which some of my contemporaries once claimed were the density and proportions of my head. As for my moustache, If I don't soon start dyeing, waxing, or even shaving the fool thing completely, it won't be long before I'll be a suitable model for one of those Kentucky Colonels you often see in the advertisements which make Mint Juleps appear so delightful and irresistible.

Since no younger candidate for the job has yet turned up, I will continue to edit VIENYBE's English page in my doddering, irregular fashion. However,, I'll gladly relinquish the reins to the first likely candidate who comes along. It is a swell job if you can take it. There is no salary. You are expected to entertain your readers when they come into town (at your own expense). You are expected to prepare seven columns of material each week (whether or not your contributors got around to contributing). Send in your applications! Meanwhile, today we begin the fourth year of the English page of the World's Oldest Lithuanian Newspaper. Hew to the line (otype); let the quips fall where they may!

M. PETRAUSKAS OPERETTA FEB. 4 AT BROOKLYN LABOR LYCEUM

VIENYBĖ to present Operetės Chorus in "Kaminkrėtis ir Malūnininkas"

BROOKLYN, N. Y.—The daily VIENYBE's annual winter presentation will take place at Brooklyn Labor Lyceum on Sunday, February 4, and will feature the Brooklyn Operetės Chorus in Petrauskas' popular one-act operetta, 'Kaminkrėtis ir Malūnininkas'. An attractive concert and dance program will complete the anticipated program.

Many years have elapsed since the last time this diverting, tuneful musical pleasantness was performed in Greater New York, and many of the old-timers who have not only enjoyed witnessing past performances, but have also participated in them, are looking forward to the impending performance with a great deal of anticipatory pleasure.

New and Old Players

Kaminkėtis ir Malūnininkas (The Chimney-sweep and the Miller), a one-act comic operetta by Mikas Petrauskas. Presented by VIENYBĖ on Sunday, February 4, 1940, at the Brooklyn Labor Lyceum. Conducted by Xavier Strumskis, featuring the Brooklyn Operetės Chorus directed by Miss Violet Tamkus, and starring the following cast:

Kaminkrėtis	K. Kriaučūnas
Malūnininkas	O. Bagdonas
Pranas	S. Kažemėkas
Teklytė	G. Vitaitytė
Petronėlė	G. Gerulskaitė
Barbora	E. Atkočaitienė
Sabukas	P. Bukšnaitis

Although the messrs. Kriaučūnas, Kažemėkas and Bukšnaitis are the only members of the cast to have previously appeared in the operetta, the caliber of the promising young players who complete the *dramatis personae* gives every indication that they will more than hold their own against the tried veterans. DO NOT MISS THIS SHOWING!

PRACTICAL IDEALISM VERSUS SENSELESS DISSENSIONS

By *L. J. Esunas*

My obstructionist opponents in Washington, D. C., have in the past taken great delight to place obstacles in the way of my plans and activities to make Lithuanians as a people better known, appreciated and aided. I make this statement as the organizer and first president of The American Lithuanian Soc., of Washington, D. C. of which organization I am no longer a member.

When conditions become intolerable so that pretences and hypocricies have to be resorted to in order to becloud the real issues and purposes of an organization, it is time to call a spade a spade and have things come to a head. I do not, therefore, regret in parting company with certain individuals who have in the past shown their true color by their own arrogant superiority, duplicity, pet prejudices and, especially, by their advocacy of the definition of a nationality that has all the ear marks of the bigoted Nazi interpretation.

My activities and accomplishments for the good of Lithuanians, speak for themselves despite their tactics. I don't either have to defend them as I stand by my own record. I have at all times tried to play the game fairly and this I will continue to do. I believe that I have met every issue squarely without any straddling or evasion. I am not disposed to bend my knee to any one's pet prejudices nor will I be bridled by any individual or group. Furthermore, I do not care to kowtow to any individuals who do not take an interest in things until something has been built up and then wish to be catered to and have things served to them on a silver platter.

As a Catholic layman, I've given due regard to church matters on those occasions that warranted it. A good illustration of this was my establishment of the precedent to hold a religious service in Washington, D. C., on the Lithuanian Day as was first done on February 16, 1936 when all forgot their differences and attended such service in a body in the Holy Name Chapel of St. Dominic's Church. Incidently, it was a Protestant member of the Society who supported my idea while my own co-religionists opposed me as they wished to do other things that day.

Then, too, I have not made religion the basis for animosity between individuals because I believe that a Catholic can fundamentally differ with his Protestant and Jewish neighbors and yet work in harmony. I have differentiated in my Lithuanian activities between those matters that are of a religious nature from those that are not and will continue to do so. Furthermore, I have accorded friendliness and neighborliness to all who claimed themselves Lithuanian whether they were Catholics, Jews, Protestants or non-believers.

Realizing the complexion of the Lithuanian group in Washington, D. C., it was my intent and purpose to emphasize the fact that the Society should be non-partisan, American in spirit and Lithuanian by tradition. That was to be the intent of The American Lithuanian Society of Washington, D. C. as it was founded. Unfortunately, my obstructionist opponents changed this and brought prejudice into play with its attendant bitterness. I would suggest to these individuals that the name of the organization be changed in keeping with their whims and fancies. As it is now constituted, I do not believe it promotes the spirit of good Americanism or good Lithuanianism.

Some of my obstructionist opponents have even resorted to the affrontery of accusing me of the "heinous crime" of contributing articles to this paper and other newspapers which I may broadly term as "Nationalist". For their benefit, I want to say that I have not written articles exclusively to any one paper. My articles in the past have appeared in both the Catholic Lithuanian Newspapers and in non-partisan newspapers. I have contributed articles to these papers not because I agree with their policies but because I am essentially interested in Lithuanians as a people. I am not interested in Lithuanian dissentions. As long as these papers wish to publish my articles without censure, I will try to furnish them from time to time with articles of merit.

In connection with Vienybe, itself, I wish to state that an invitation was extended to me some time ago by Mr. Vitalis Bukšnaitis to contribute articles of interest to Lithuanians for its English page. My relationship with the English Editor of the paper has been a cordial one and practically all my articles have been published in their entirety and without censure. It was understood from the outset that I would write for the English page as an independent regardless whether my views were in agreement with the editorial policies of the paper or not.

The only Lithuanian newspapers I find fault with in this country are those that are avowedly communistic. I am not impressed by them because communistic leadership among our Lithuanians in the United States and Canada has utterly failed to impress me as being of a high caliber, progressive, constructive, elevating or even Christian. In the futherance of their pet cause with very little stimulus being given to the advancement of the Lithuanian working classes that they are supposed to espouse, I do not believe they have shown themselves to be either good Americans or good Lithuanians.

I make no apologies for having written articles for this or any other paper. I do not believe that I have become less American, less Lithuanian, less progressive or even less Catholic by my so doing.

In conclusion, I wish to say this to my obstructionist opponents: that it would be much better for them to occupy themselves with the favorite parlor sport of Tiddly Winks or with some other parlor divertissement rather than engage in their childish pranks. It is indeed rather amazing and somewhat amusing that some intelligent people with minds of their own should be so narrow and prejudiced. It may be that they have become too wise in their own conceits.

BALTIC-AMERICAN SOCIETY

by *C. R. Jurgėla*

Mr. Vitalis Bukšnaitis is now the president of the Baltic-American Society, Inc., established in 1921 for the purpose of promoting cultural and economic ties between the people of this country and the peoples of the Baltic States. Extensive activities are being planned for this year.

At the last membership meeting, held at the Estonian Educational Society clubrooms, 15 E. 125th St., Manhattan, a special committee was elected to arrange for a dinner-dance and concert. Leading artists of the local Lithuanian, Latvian and Estonian groups are expected to perform.

Unlike the Washington organization of the same name, the New York organization is a composite club of American Lithuanians, Letts and Estonians. Finns thus far failed to cooperate. Several organizations are members of the Baltic-American Soc. Among others, Estonian Educational Society, Estonian Independence War Veterans, Latvian Club of New York, Darius-Girėnas Post of the Lithuanian Legion of America, American Lithuanian National Club, Lithuanian R. C. Federation of New York and the Lithuanian Art Circle are now member organizations, represented by delegates and alternates. Individual members form a great majority, about 80.

A concert, dinner and dance sponsored by the Society in 1938 to commemorate the 20 anniversary of independence of the Baltic republics was a great success, and another dinner-dance with musical entertainment is now planned for April 6, 1940. There will be no art exhibit this spring. However, another exhibition of works by the local Baltic artists may be held in the fall.

A membership drive is now under way. Greater and more active participation by younger American Lithuanians is particularly sought. Wide spheres of activities are offered, in view of the fact that this organization is non-political and non-sectarian. All readers of Vienybe English page are urged to enroll as members of the Baltic-American Soc. Communicate with president, Mr. V. Bukšnaitis, secretary Jonas Dumčius, 324 Union Ave., B'klyn, or this writer, 359 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Speech development of a bilingual child

People interested in the question: Should a child be taught another language beside English? will probably find Werner F. Leopold's "Speech Development of a Bilingual Child" of interest. The first volume of an exhaustive monograph on the linguistic development of a child exposed to English and German deals with the vocabulary of the first two years, shows the phonetic and semantic growth and analyzes statistical data. It is primarily a study of a small child's speech, secondarily, a study of the concurrent learning of two languages.

The book has just been published by The Graduate School, Northwestern University, Evanston, Illinois, $2.25 postpaid.

J. J. R.

Industrial Concerns in Vilna

The Chairman of the Kaunas Chamber of Labor, Mr. Pr. Šulaitis, recently visited Vilna to study the local industries and workers' living conditions. Much unemployment had been caused by shortage of raw material and the loss of plant and machinery through the war. Before the war there were in Vilna city 322 industrial undertakings with 10,995 workers, while the total number gaining a livelihood from manual labor as also of office employees of such concerns was 50,000. The scale of wages was considerably lower than in Kaunas, although the minimum cost of living was much the same. Among other assets accruing to Lithuania in the Vilna territory is the former Polish State tobacco factory. This factory is now under the control of the Ministry of Finance and is regarded as a Lithuanian State concern. It is working at full pressure manufacturing pipe tobacco and cigarettes.

"World's Oldest Lithuanian Newspaper"

WEEKLY ENGLISH PAGE

Edited By *VITALIS BUKSNAITIS*

Please address all mail concerning this page to the editor, 103-46—107th St., Richmond Hill, N. Y. Unless otherwise credited, ELTA (the Lithuanian Telegraph Agency) is the source of news dispatches from Lithuania, and LAPS (Lithuanian American Press Service) is the source of all other matter printed in this page. Unsolicited material will not be returned unless accompanied by a stamped, self addressed envelope. Subscription rate for VIENYBE'S Weekly English Page is two dollars annually.

Bruce King — pianistas

ARTISTO

ALEX VASILIAUSKO

DIDYSIS

KONCERTAS

SEKMADIENĮ

SAUSIO-JAN. 21, 1940

Vyksta

GRAND PARADISE SALĖJE

Grand ir Havemeyer Sts.., Brooklyn, N. Y.

Durys atdaros 5 v. v. Pradžia punkt. 6 v. v.

Šokiai nuo 9 v. v.

Įžanga:—Rez. $1.00: Ne-Rez. 75c. ir 50c.

Vien tik šokiams 35c.

Violeta Tamkiūtė

Programoj naujausios, gražios lietuvių ir kitos rinktinės dainos, komiški vaidinimai, meniškiausias pasirodymas

DAINUOS:

P-lė Marijona Kižiūtė, gerai žinoma operos ir koncertų kontralto dainininkė.

Alekas Vasiliauskas, pagarsėjęs koncertų, radijo ir įvairių dainų dainininkas.

Vasiliausko muzikos mokyklos, King Choras. Visi choristai yra geri solistai ir artistai.

Violetos Tamkiūtės vadovaujamas LIETUVOS DAINOS MERGINŲ KVARTETAS, iš šių: Edna Rokas, Emilija Simniškis, Emilija Tamkus ir Violeta Tamkus.

SKAMBINS:

Pijanistas, muzikos mokytojas Bruce King, Milano operos žvaigždė.

GRIEŠ

Juozas Tamas-Tamašauskas su orkestru įvairias koncertines lietuvių meliodijas.

GRIEŠ:

armonistas J. Tamašauskas.

Šokiams grieš žinomas Juozo Tamašausko Radijo Orkestras

Šiai Vasiliausko koncerto programai tikietų prašoma įsigyti iš anksto iš koncerto rengėjų, rėmėjų, laikraščių redakcijų, radijo programų vedėjų, biznierių ir meno mėgėjų. Plačiau ir papildomų apie koncertą pranešimų prašome skaityti spaudoje ir klausyti per radijo: ypač Jono Valaičio programų antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais nuo 5:30 v. v. iš WCNW, 1500 kilocycles.

VIENYBĖ

Iš namų savininkų susirinkimo

Sausio 12 d. vakare, grab. Shalins-Šalinsko salėje, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, įvyko Didžiojo N. Y. liet. namų savininkų organizacijos metinis ir gana gausus susirinkimas, kuriame iš valdybos raportų paaiškėjo, kad pereitais metais organizacija gražiai pasidarbavo ir paaugo nariais iki 208. Gi šiame susirinkime įsirašė sekantys nauji nariai: J. Stira, Stella Malonis, P. Tamas, P. Montvila, P. Jankus, P. Buzelis, J. Gaigalas, Ona Bajarčienė ir A. Glaudelis.

Šiems metams valdybon išrinkta: Pirm. J. P. Machulis, vicepirm. A. Verkutis, sekr. adv. Cl. Voketaitis, fin. rašt. J. Dobrow, iždi. P. Mačys, tvarkos prižiūrėtojas—V. Pukas. Gi Direktoriatan be virš pažymėtų išrinkti: Pijus Shalinskas, M. Pelkus, A. Briedis, Z. Kavaliūnas, P. Montvila, R. Janulienė, J. Maknavičius, A. Prakevičius, K. Genis, A. Glaudelis ir P. Tamas.

Susirinkimas pareiškė dėkingumo ponams Šalinskams už teikimą savo puošnių ir patogių patalpų organizacijos susirinkimams veltui, ir vietos lietuvių spaudai už spausdinimą organizacijos pranešimų.

Po susirinkimui posėdžio dalyviai buvo pavaišinti užkandžiais ir alučiu. Užkandžius labai skoningai paruošė p. F. Šalinskienė ir p. J. Šabūnienė. Namų savininkai 'pasidrūtinę'—pasižadėjo šiais metais dar energingiau pasidarbuoti.

M.

Anglių išvežiotojų streikas išsiplėtė

Jau pačią į streiką išėjimo dieną buvo galima gerokai mieste pajusti stoką anglių ir kitos kuro medžiagos. Pirmąją anglių išvežiotojų streiko dieną kuro pristatymas sumažėjo per 50 nuoš., arba norma nukrito 60,000 tonų. Tuo pačiu momentu kuro pareikalavimas yra didelis, nes miestе siaučia šaltis. Dalis darbininkų dar dirba ir savo pastangomis pristato kurą. Streikas persimetė į New Jersey miestus ir artimuose vietose Hudson County.

Aliejaus kurui irgi negalima gauti. Sakoma, du trečdaliai kurenamo aliejaus išvežiotojų priklauso prie unijos. Kita dirbančių dalis turėjusi prisirašyti trumpu laiku. Jų atlyginimas siekęs 82 ir pusė centų į valandą. Anglių trokais išvežiotojų atlyginimas buvęs vienas doleris į valandą. Jie dabar norį gauti iki $1.20 į valandą. Sakoma, streikas išsiplėtė, kur ir buvo suorganizuotas, iš Central Coal kompanijos. Ketvirtadienį įvyko konferencija tarp unijos vadų ir kuro kompanijų. Dalyvavo ir New Jersey valstijos atstovai.

Pabėgo 4 jauni kaliniai

Pereito trečiadienio vakare išmušę langą ir nulenkę į šalį lango metalinius grotus, pabėgo 4 jauni kaliniai iš Queens County kalėjimo. Jie surišę lovų antklodes nusileido nuo ketvirto aukšto apie 40 pėdų žemyn ir pabėgo į laisvę. Žaidę netoliese keturi mažamečiai vaikai matė kaip kalėjimo siena nusileido kažkokie 4 žmonės. Vaikai pranešė tėvams, kurie tuojaus pašaukė policiją.

Tuojaus apie 70 policininkų ir 10 policijos automobilių leidosi į "medžioklę" ieškoti pabėgėlių. Į darbą pakviesti ir dedektyvai. Mayoras LaGuardia, kuris jau ruošėsi vykti namo iš darbo, išgirdęs policijos aliarmą atvyko į kalėjimą sužinoti reikalą.

Pabėgėliai yra jauno amžiaus vyrukai nuo 17 iki 19 metų. Paklodžių nupinta virve jie nusileido ant gretimais stovinčio namo stogo ir čia įsiūbavę nušoko lengvai ant žemės. Pabėgėliai, sprendžiant iš pavardžių, yra italų ir airių kilmės. Jie buvo areštuoti ir bausti už įvairias vagystes ir burgliariavimą. Mayoras LaGuardia gerokai apibarė kalėjimo tarnautojus ir policininkus už neakylumą.

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

Palaidotas velionis V. Retikevičius

Iš gyvųjų tarpo sausio 13 d., šeštadienį, atsiskyrė Vincas Retikevičius, sulaukęs 61 m. amžiaus. Velionis gyveno 157 Moffet St., Brooklyne. Į amžinastį nulydėti aptarnavo Ballas-Bieliauskas sausio 16-tą d. Most Holy Trinity kapinėse. Palydėti važiavo 35 automobiliai Retikevičiaus draugų, kurių tarpe buvo daugiausiai Brooklyno Liet. Pil. Klubo ir Maspetho šv. Vincento dr-jos narių, nes velionis buvo tų draugijų uolus narys. Retikevičiaus draugai muzikantai grojo gedulo maršus.

Velionis gimęs 1871 m. gruodžio 20 d. Kybartų kaime, Bartninkų valsčiuj, Vilkaviškio apskrity. Amerikoj gyveno 44 metus, iš jų tris metus Waterbury, Conn.

Muzikoj karjerą Retikevičius pradėjo būdamas rusų kariuomenėj. Vėliau muziką taip pamilo, kad savo visą amžių pašventė muzikai.

Liko velonies muzikali šeima: žmona Ona Retikevičienė, duktė Elena, New Yorko miesto mokykloj muzikos mokytoja ir du sūnūs: Petras orkestre nuolat griežia Ridgewood Ratskeller kabarete, o Juozas grojo pasaulinėj parodoj New Yorke, dabar yra Chicagoj ir vyksta į Californiją su Hit Mikado trupe.

Kapinėse velionį palaidoję jo draugai susirinko į Piliečių Klubą Brooklyne pietums, kurių metu grab. Bieliauskui vadovauant, duota proga pasakyti po atsisveikinimo žodį. Pirmiausiai, šeimos vardu, visiems nuoširdžiai, nors ir labai sujaudinta, padėkojo duktė Elena, paskui kalbėjo Pil. klubo pirm. Kreivėnas ir vedėjas Jurgis Karpus. Muzikantų vardu šeimai užuojautą pareiškė orkestro vedėjas Berenis, taip pat kalbėjo giminėtis Stakovas.

Visi skirstėsi giliai sujaudinti. Retikevičių šeima šia proga dar kartą visiems nuoširdžiai dėkoja už užuojautas ir palydėjimą jų mylimo tėvelio į amžinastį. Tebūnie velioniui Retikevičiui lengva šios šalies žemelė.

VIENYBĖS KONCERTAS

IVYKS

Vasario 4 d. - Labor Lyceum Salėje

BUS VAIDINAMA POPULIARI OPERETĖ

"Kaminkrėtis ir Maluninkas"

Didelis sprogimas

Pereito trečiadienio rytą apie 10:30 val. Gibbstown, N. J. duPont de Nemours Co. sprogo 3 tonų tankas nitroglicerino. Šioje eksplozijoje tapo 2 žmonės užmušti. Sprogimas buvęs toks didelis, kad 20 mylių aplinkumoje buvo girdimas balsas ir langai drebėję. Sakoma, panašaus stiprumo sprogimas buvęs 1916 metais.

Įvykis stropiai tiriamas. Sakoma, kad sprogimas suorganizuotas ir įvykdytasa sabotažninkų. Darbininkai tardomi ir smulkiai apklausinėjami.

Mirė lietuviai

Sausio 15 d. savo gyvenamuose namuose, 716—3rd Ave., Brooklyne mirė Kazimieras Andriejaitis, 53 m. amžiaus. Kūnas buvo pašarvotas laid. J. Garšvos koplyčioje.

Palaidotas ketvirtadienį, 18 d. sausio, Cypress Hills kapinėse.

Sausio 17 d. šv. Antano ligoninėje, gyv. 49 Montyeth St., Brooklyne mirė Jonas Strikilaitis, 54 m. amžiaus. Kūnas pašarvotas namuose.

Laidojamas šį šeštadienį, sausio 20 d. šv. Jono kapinėse.

Sausio 17 d. savo namuose mirė Mateušas Sirutis, 54 m. amžiaus. Velionis gyveno 48 Gold St., Brooklyne ir ilgus metus buvo biznieriu. Kūnas pašarvotas namuose.

Laidojamas šį šeštadienį, 20 d. sausio iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios į šv. Jono kapines. Velionis paliko žmoną Adelę ir dukterį Valeriją. Giminės, pažįstamieji ir draugai prašomi skaitlingai laidotuvėse dalyvauti ir velioniui atiduoti paskutinę pagarbą.

Visų mirusiųjų laidojimo reikalais rūpinasi laidotuvių direktorius J. Garšva.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Geriausia Vieta Pirkti
LIKERIUS

Didžiausia, Geriausia ir Atsakomingiausia Likerių Krautuvė Brooklyne Yra

Manhattan Liquor Store

Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamoj krautuvėj.

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand St., B'klyn, N. Y.
(kampas Roebling St.)

Tel.: EVergr. 7-1648 License No. L.886

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA LAIME
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

KADA JŪS DAUG VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE
GREIT BLAIVINA

Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
gaunama specialios degtinės ir vynų
Republic, Maryland Rye, grynų rugių degtinė 3 metų senumo, 90 laipsnių stiprumo
Kvorta . . $2.09 Pint . . $1.07
ĮMANT 12 KVORTŲ DUODAMA 10% NUOLAIDOS
Republic Liquor Store
415-17 KEAP ST., (arti Grand St.) BROOKLYN, N. Y.
XAVERAS STRUMSKIS
TEL.: EVERGREEN 7-2089 LICENSE L.-72

VARPO KEPYKLA PUIKIAI PATARNAUJA
Savo Patyrimu Žinomi Kepėjai
Vestuvių, gimtadienių ir įvairių sukakčių tortus (keikus) iškepame pagal užsakymą
Kepame įvairių rūšių duonas, kaip: ruginę, kvietinę, čielų rugių, baltą, čielų ir skaldytų kviečių. Taip pat kepame bandutes ir įvairius pyragus.
Pristatome į krautuves, restoranus ir namus
VARPAS BAKERIES, INC.
36-40 STAGG STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone: STagg 2-5938

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

3.—Išgirdę Janetės riksmą, visi vyrai atsigręžė, bet nieko nepamatė. Daktaras Wong paabejojo: "Gal kokis nors žvėris landžioja po krūmus." Linksmasis Perry O'Rourke jį pataisė: "Ne žvėris, tik džiunglių baužas gązdina mažas mergaites, kurios nori čiučialiulia miegelio minkštoje lovelėj."

"Aš nejuokauju," — tikrino Janetė; — "nes aiškiai mačiau biaurų geltoną veidą su blizgančiomis akimis, godžiai žiūrinčiomis į mane. Aš bijaus!" Majoras Burton surimtėjo. "Eime, Perry, surast, kas čia mus gązdina," — pakvietė jis O'Rourke. Bet šis atsakė: "Ne, majore, aš eisiu vienas baužo ieškoti."

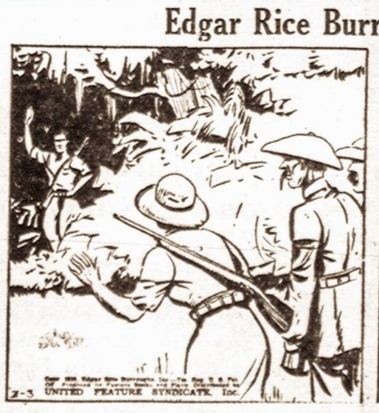

Kai Perry ėjo į tankumyną, Janetė rūpestingai jam patarė: "Saugokis, Perry!" linksmai atsiliepė: "Nesirūpink, lelijėle, aš grįšiu dar prieš sutemą." Jei Perry būtų nujautęs kokis pavojus jo laukia, jis nebūtų taip lengvai davęs merginai tokius pažadus. Bet kas gali žinoti, kas žmogų laukia

Paėjęs toliau Perry rado ant žemės pėdsaką. Jis net švilptelėjo, tokias pėdas pamatęs. Nebuvo abejojimo, kad ant minkštos žemės buvo likęs žmogaus pėdsakas, tik tokių didelių pėdų Perry nebuvo niekad matęs. Kojas su tokiomis pėdomis gali turėti tik be galo didelis žmogus — milžinas.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams